AMGUEDDFA CYMRU

O DDAFAD I DDEFNYDD

Y DIWYDIANT CARTREF

Cyn 1850, roedd cael gwlân a gwneud ffabrig yn cael ei wneud â llaw yn bennaf.

1 CNEIFIO GYDA GWELLAU LLAW

Daw gwlân o'r ddafad. Mae defaid yn cael eu cneifio am eu gwlân. Gelwir y gwlân wedyn yn cnu.

2 CHWALU'R GWLÂN Â LLAW

Mae angen chwalu'r gwlân er mwyn ei agor a rhyddhau'r ffibrau rhyw ychydig cyn cribo.

3 CRIBO'R GWLÂN Â CHRIBAU LLAW

Mae'r broses o gribo'r gwlân yn datod y clymau a'i sythu yn barod i'w nyddu. Roedd hyn yn creu un rholyn o wlân ar y tro, yn barod i'w nyddu.

4 NYDDU GAN DDEFNYDDIO'R DROELL FAWR

Mae nyddu yn troi'r rholyn wlân yn edafedd cryf. Dim ond un edafedd mae'r nyddwr yn ei greu ar y tro.

5 GWEHYDDU AR WYDD LLAW

Mae gwehyddu yn troi'r edafedd yn frethyn.

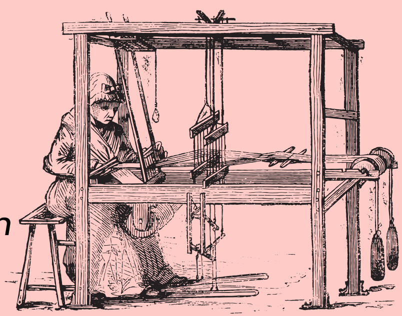

6 GOLCHI YN Y PANDY

Mae rhai mathau o frethyn yn cael eu curo, neu eu 'pannu' wrth eu golchi, er mwyn eu crebachu. Byddai'r brethyn yn cael ei sychu ar Ffrâm Ddeintur.

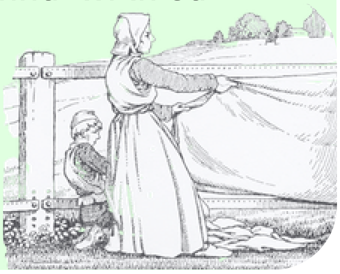

Trowch drosodd i ddarganfod sut newidiodd y broses pan ddefnyddiwyd peiriannau i wneud ffabrig.

amgueddfa.cymru/dysgu/
museum.wales/learn/

AMGUEDDFA CYMRU

O DDAFAD I DDEFNYDD

Y FFATRI WLÂN

Ar ôl 1850, roedd melinau gwlân mawr yn defnyddio peiriannau i wneud ffabrig.

1 CNEIFIO GYDA PHEIRIANT TRYDAN

Mae defaid yn cael eu cneifio am eu gwlân. Dyma broses debyg i siafio â pheiriant trydan.

2 CHWALU'R GWLÂN GYDA'R CHWALWR

Dyma ddrwm mawr metel sy'n troi, a chanddo ddannedd llydan.

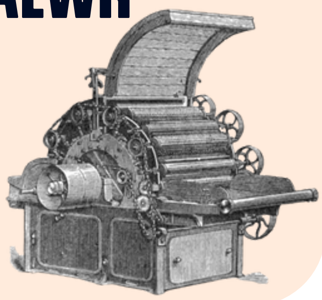

3 CRIBO'R GWLÂN GYDA'R CRIBWR

Dyma peiriant sy'n paratoi rhoilion diddiwedd o wlân ar gyfer nyddu.

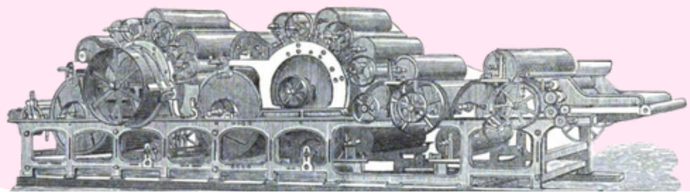

4 NYDDU AR Y MUL NYDDU

Mae gwehyddu yn troi'r edafedd yn frethyn. Mae'r peiriant yn codi'r ystof ac yn pasio'r anwe drwydd o ei hun.

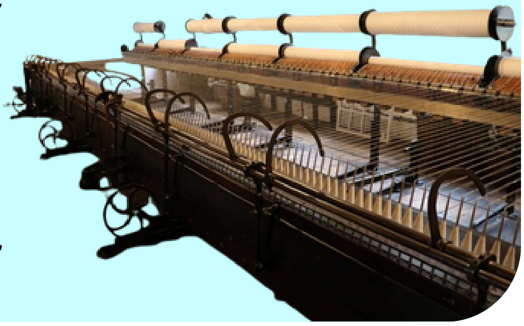

5 GWEHYDDU AR WYDD 'DOBCROSS'

Mae gwehyddu yn troi'r edafedd yn frethyn.

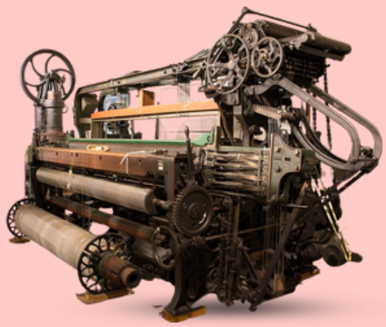

6 GOLCHI AR BEIRIANT GOLCHI DIWYDIANNOL Y FFATRI, SEF Y PEIRIANT PANNU

Byddai'r brethyn yn cael ei sychu ar Flwch Deintur diwydiannol y Ffatri.

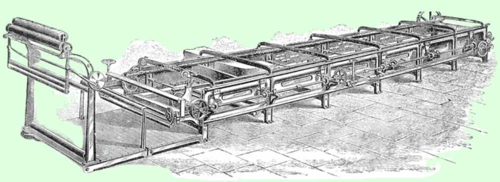

Trowch drosodd i ddarganfod sut newidiodd y broses pan oedd ffabrig wedi'i wneud â llaw.

amgueddfa.cymru/dysgu/
museum.wales/learn/